

Nr 92.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1946 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till iståndsättning av uthyrningsfastigheter vid Drottningholms slott.

(4:e avd.)

I propositionen nr 161 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 8 mars 1946, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 å kapitalbudgeten under Statens allmänna fastighetsfond till Iståndsättning av uthyrningsfastigheter vid Drottningholms slott anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Till iståndsättning av uthyrningsfastigheter vid Drottningholms slott uppfördes å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 under sjätte huvudtiteln ett anslag av 218 000 kronor (propositionen 1944: 281, bil. 3, punkten 9, och riksdagens skrivelse 1944: 454, punkten 9). Med anslaget avsågs att iståndsätta huvudbyggnaderna å lägenheterna Lilla China samt Kanton nr 2 och 4 vid Drottningholms slott ävensom att i desamma inreda moderna bostadslägenheter.

I skrivelse den 29 januari 1946 har *byggnadsstyrelsen* hemställt om anslag med 300 000 kronor för nästa budgetår för nu ifrågakarande ändamål men enligt en utvidgad plan.

Byggnadsstyrelsens förslag innebär, att samtidigt som dessa kulturhistoriskt värdefulla minnesmärken över 1700-talets arbetsliv bevaras skulle i dem inredas för uthyrning avsedda, förstklassiga bostadslägenheter. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till sammanlagt 417 000 kronor, därav 300 000 kronor skulle erfordras under budgetåret 1946/47. Efter arbetenas genomförande skulle hyresavkastningen, som för närvarande uppgår till sammanlagt 3 800 kronor per år för samtliga byggnader, enligt styrelsens beräkning kunna höjas med 18 500 kronor till 22 300 kronor per år. Detta skulle innebära en förräntning å det nedlagda kapitalet av 4,44 %. Om hänsyn toges till att byggnaderna, därest nu ifrågakarande ombyggnad icke kommer till stånd, i varje fall torde böra bli föremål för ganska omfattande underhållsarbeten, vilka enligt byggnadsstyrelsens beräkning skulle draga en kostnad av 72 500 kronor utan att hyrorna därefter skulle kunna höjas, skulle den verkliga nyinvesteringen bli 344 500 kronor, varå erhålles en avkastning av 5,37 %.

Riksantikvarieämbetet har tillstyrkt byggnadsstyrelsens förslag.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

Jag anser det vara önskvärt, att det märkliga fastighetsbeståndet vid Lilla China och Kanton nr 2 och 4 för framtiden bevaras i ett värdigt skick. Anläggningen utgör ett inslag av särskilt intresse i den populära och mycket besökta Drottningholmsparken, och dess bevarande och iståndsättning utgöra ett naturligt led i vården av vårt lands förnämsta parkanläggning. Samtidigt som man här slår vakt om de kulturhistoriska värdena genom att vid ombyggnaden inom den angivna kostnadsramen i största möjliga utsträckning bevara 1700-talskaraktären samt tillvarata och återställa äldre inredningsdetaljer, skulle fastigheterna åter göras till levande byggnader med moderna bostäder att bebos året om. Ett under nuvarande situation å hyresmarknaden icke föraktligt bostadstillskott om sammanlagt 60 eldstäder skulle här med relativt ringa materialtillgång kunna vinnas.

Emot de uppgjorda kalkylerna rörande den framtida avkastningen av denna kapitalinvestering har jag icke heller funnit anledning till erinran.

Med hänsyn till byggnadernas stora kulturhistoriska betydelse torde byggnadsstyrelsen böra bemyndigas tillkalla särskild expert för att i samarbete med slottsarkitekten tillvarata de kulturhistoriska värdena vid ombyggnadsarbetet.

På grund av vad sålunda anförts förordar jag, att i enlighet med byggnadsstyrelsens hemställan för ändamålet måtte anvisas anslag av 300 000 kronor för nästkommande budgetår.

Utskottet.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att de i propositionen avsedda byggnaderna vid Drottningholms slott på grund av eftersatt underhåll befinna sig i så bristfälligt skick, att åtgärder snarast måste vidtagas för att rädda byggnaderna från förfall. Härför erforderliga underhållsarbeten ha beräknats draga en kostnad av 72 500 kronor. Det nu föreliggande förslaget syftar emellertid till en mera genomgående ombyggnad och modernisering av byggnaderna. Kostnaderna härför ha beräknats till 417 000 kronor. Efter moderniseringen beräknas hyresavkastningen öka från 3 800 kronor till 22 300 kronor om året. Ehuru avkastningen å det investerade kapitalet blir relativt låg, anser sig utskottet med hänsyn till byggnadernas kulturhistoriska värde och betydelsen av det uppkommande bostadstillskottet böra tillstyrka, att byggnadsarbetena givas avsedd omfattning och att för nästa budgetår erforderligt anslag, 300 000 kronor, anvisas.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Iståndsättning av uthyrningsfastigheter vid Drottningholms slott* för budgetåret 1946/47 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 5 april 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 91.